

Debattredaktør:

Erik Tornes

Post: Aftenposten, Debattredaksjonen, Postboks 1, 0051 Oslo

KRONIKK

E-post: kronikk@aftenposten.no
Maks. 6000 tegn inkl. mellomrom.
Legg ved portrettfoto.

DEBATT

E-post: debatt@aftenposten.no
Hovedinnlegg: Maks 3000 tegn inkl. mellomrom. Legg ved portrettfoto.
Kortinnlegg: 400-1500 tegn.

Kronikker/debattinnlegg på nett:

aftenposten.no/meninger

• Aftenposten returnerer ikke artikler som blir sendt på papir.

Noen driver en kampanje for å gjøre enkelte rusmidler til stuerene legemidler, skrev Anders Danielsen Lie (innfelt) i et essay i Aftenposten mandag. I dag svarer Aksel Braanen Sterri og Bård Standal. FOTO: HÅKON MOSVOLD LARSEN, NTB SCANPIX

Russland: Om man hamrer eller hamres

Debatt

Hans-Wilhelm Steinfeld
historiker
og innehaver av
Per Gynt-prisen

Russlandsforsker Lars Rowe etterlyser nye skritt i Norges forhold til Russland og kritiserer Norge for passivt å forholde seg til vår store nabo i øst.

Da er det lett å si med Peer Gynt: «Om man hamrer eller hamres, like fullt så skal det jamres.» For nylig bila utenriksministeren en lang strid med Kina. Straks ble politikken kritisert og iført anklager om at Norge la seg flat for brudd på menneskerettighetene i «Mittens rike».

Lars Rowe fra tenketanken «Polhøgda» blant venner, mener den samme utenriksministeren er for passiv i sin politikk overfor Russland. Det er nesten som om den sindige forsker Rowe begår dimensjonsforrykning.

Russland viste uberegnelig adferd

Hans store argument er at Norge håndterte strømmen av arbeidsinnvandrere fra Russland til Norge over Storskog i september og oktober 2015 slik at det ikke skapte et nærmere forhold til Russland.

De 5000 som kom, de fleste afghanere, snakket altfor godt russisk til å ha vært underveis fra Afghanistan til Norge gjennom Russland. De hadde bodd der lenge. Mange hadde multivisum til Russland. Da Russland nektet dem retur etter avvisning i Norge, var det Russland, ikke Norge, som viste uberegnelig nabo-adferd. Denne årsakssammenhengen virker det som om Rowe overser.

Russerne har lenge snakket om en ny, kald krig. Lars Rowe skriver at russerne selv utløste den nye, kalde krigen ved sin invasjon og annekasjon av Krim. Da brøt Putin Helsingforsdeklarasjonen av 1975, som garanterte etterkrigsrensene i Europa. I 1992 ba det postkommunistiske Russland om at traktaten også måtte gjøres gjeldende for de indre grenser i den oppløste Sovjetunionen. Verdenssamfunnet gikk med på det.

Selvfølgelig skjer en utvikling

Å anklage utenriksminister Børge Brende for en passiv russlandspolitikk, er mildt sagt paradoksalt. Jeg

dekket utenriksminister Knut Frydenlunds besøk i Moskva like før jul i 1981. Da hadde det gått 14 år siden et norsk utenriksministerbesøk i Moskva. Det var kald krig!

Men det er kaldt i dag, også. Norges ambassadør i Moskva, Leidulv Atle Namtvedt, får nesten ikke vite skonommeret til sine samtalepartnere i russisk UD, om han skulle spørre. Han har ingen politiske samtalepartnere, og det er russerne som har valgt det slik.

Likevel skjer det selvfølgelig en utvikling når det gjelder Russland. I fjor høst viste et stort møte i Norsk-russisk handelskammer dette.

«The grand, old man» i russiske fiskerier heter Vjatsjeslav Zil'anov. Hans foredrag røpet at Russland nå må erstatte 20 prosent av fiskeflåten med nye fartøy. Norske verft blir trolig foretrukket på utstyrssiden. Ett av verftene er Fiskerstrand.

Sanksjonene mot Russland

Det er å håpe at fredsprosessen i Ukraina ved Minsk II-avtalen får sterkere, russisk støtte. Det må på plass før sanksjonene droppes mot Russland. Men det er også mulig at USAs neste president vil arbeide for å oppheve sanksjonene mot Russland før det blir fred. Trump ble Putins trumf, virker det som.

Mange tror realpolitikken snart vil erstatte idealpolitikken på øst-vest-aksen. Den primære støtte, som Putin innkasserer i Vest-Europa, vil for mange liberalere være enda mer kontroversiell enn Donald Trump. 20. januar er han USAs president. Men som småstat bør ikke Norge legge i vei på egen hånd overfor Russland når det gjelder sanksjonene som USA og EU innførte for to år siden.

Etter 20 års botid i Moskva gjennom 40 år og fire perioder på post i den russiske hovedstaden for NRK, tør jeg også mene at russerne aldri respekterer dem som bare logrer med halen. Halelogring eller appeasement-politikk har Putin kunnet observere mye av i vest etter konflikten som Russland startet med Ukraina.

Under det årvisse Putin-arrangementet «Dialog mellom sivilisasjoner» har Kremles propaganda-baroner påstått i ti år at Vest-Europa går i selvlivkvidasjon fordi toleransen for innvandring og homoseksuelle er for stor her. Putin kan endres med en verdikamp, godt hjulpet av et ganske så skralt styringsresultat hjemme. Så husk, at russisk utenrikspolitikk *alltid* er en funksjon av russisk innenrikspolitikk.

hver dag for å konsentrere seg bedre, kan folk bli kvitt rusmisbruk, posttraumatisk stressyndrom og alvorlig depresjon ved bare et par gangers bruk av disse stoffene i terapeutisk setting.

Riktignok er studiene få, og utvalgene små, i de studiene som er foretatt. Vi vet ennå ikke om funnene fra den gryende mengden studier kan generaliseres, men vi vil fortsette å dele resultater fra denne forskningen i håp om en mer informert debatt og friere forskning om disse temaene. Det trengs.

Aggressiv ruskonservatisme

Det mangeårige forbudet mot andre rusmidler enn alkohol og tobakk og den aggressive ruskonservatismen som er blitt fremført av blant annet interesseorganisasjoner på feltet, har nemlig ikke bare stått i veien for forskningen, men gjør også at allmuen er betydelig feilinformert om rusmidlenes virkninger. Forskning.nos svært tendensiøse heksejakt på forskerparet Pål Ørjan Johansen og Teri Krebs viser at det fortsatt er risikofylt å forske på rusmidler, så lenge konklusjonene ikke passer inn i paradigmat om at narkotika alltid er farlig.

Vi deler Danielsen Lies bekymring for uvettig medikalisering. Den utstrakte bruken av opiatet oxycodone som smertestillende i USA bør være tilstrekkelig til å rette en alvorlig pekefinger mot både stat, legemiddelindustri og den enkelte lege.

Det er en av flere grunner til at vi foretrekker regulert omsetning av flere av disse rusmidlene fremfor at alt på død og liv skal innom helsevesenet. Vårt grunnsyn er å være positivt innstilt til at ny teknologi tas i bruk om den kan gjøre våre liv bedre, også når den kommer i pilleform. Vi tar ikke lett på skadevirkningene, men vi avfeier ikke kategorisk tanken på at

Fakta

Dette er MDMA

- ▶ Stoffet MDMA (metylen-dioksi-metamfetamin) er for mange best kjent som ecstasy.
- ▶ Dette er «designerdrugs» som fremstilles ulovlig i laboratorier.
- ▶ Den kjemiske strukturen til MDMA ligner både på det sentralstimulerende stoffet metamfetamin og hallusinogene stoffer som meskalin.
- ▶ Stoffet selges enten som pulver, tabletter eller kapsler med logo.
- ▶ Virker på hjertet og blodårene. Man får raskere puls, høyere blodtrykk, økt kroppstemperatur og muskelspenninger med økt muskelaktivitet.
- ▶ Kan føre til hjerterytmeforstyrrelser, hjerteinfarkt, hjerneblødning, alvorlig opphetning og i verste fall akutt svikt i indre organer.
- ▶ Avhengigheten er mindre uttalt enn for mange andre rusmidler.

Kilde: Folkehelseinstituttet

noen av disse kan brukes til det beste for mennesker.

Rusmidler kan brukes til så mangt

Det handler ikke bare om å redusere skade eller prestere bedre. Rusmidler spiller en gledesspredende rolle i manges liv.

Danielsen Lie har ingen omsorg for dem som foretrekker andre rusmidler enn alkohol. Her foretar Danielsen Lie en klassisk feilmanøver i våre øyne.

Bare fordi gevinstene er diffuse, små og personlige, betyr det ikke at vi har rett til å se bort fra dem når vi utformer lover og regler.

For lenker til kilder brukt i teksten, se ap.no/meninger